

[Carlsen-Skiødt.]

ikke mindst paa Oplysningens og det kulturelle Livs Omraade, og man skulde derfor have ventet, at det nye Lovforslag om Kommunernes Styre havde været mere præget af Tillid til, at Tiden nu var inde til større kommunalt Selvstyre, hvilket ogsaa blev fremhævet af de ærede foregaaende Talere, saaledes at man gav Kommunerne Lov til at leve deres eget Liv uden stadige Indgreb fra Statens eller Ministeriets Side. Naar der fra Centraladministrationens Side føres noget Tilsyn med Byraadens og Sogneraadens økonomiske Forvaltning, burde Kommunerne i øvrigt have Lov til at styre deres egne Sager og være sig selv. I hvert Fald burde de finansielt godt styrede Kommuner danne en Undtagelse. Disse Indgreb kan nemlig meget ofte være hemmende og forstyrrende for den Administration, som Befolkningen selv ønsker, særlig i saadanne Kommuner, som er økonomisk godt administreret. Men derom indeholder det foreliggende Lovforslag intet, hvad jeg synes man maa beklage. Men det er vel muligt, at man paa dette Punkt kan komme et Skridt længere frem under Udvalgsbehandlingen.

Naar jeg derefter skal gøre nogle Bemærkninger om enkelte af Lovforslagets Paragraffer, maa jeg straks indskyde, at jeg ikke tænker paa at gennemgaa Lovforslaget Paragraf for Paragraf. Det er gjort ret grundigt baade af den højtærede Indenrigsminister og de to ærede foregaaende Talere. Men der er dog enkelte Paragraffer, jeg gerne vil knytte nogle Bemærkninger til.

Jeg maa vel begynde med § 1, som efter min Mening i Virkeligheden har den allerstørste Betydning for hele Lovforslaget. Denne Paragraf handler om den Magt og Myndighed, som Indenrigsministeren i Forbindelse med Amtsraadet kan udøve overfor de enkelte Sogne. Der kan ifølge denne Paragraf af disse to Myndigheder foretages Udskillelse, Sammenlægning og Indlemmelse, eller som der staar i § 1, 4de Stykke: Amtsraadet kan med Indenrigsministerens Samtykke træffe Bestemmelse om Omdeling af de paagældende Sognekommuners Omraade, og denne Omdeling kan, som Paragraffen nærmere oplyser, finde Sted, naar blot een af de paagældende Kommuner ved Afstemning viser Flertal for Nyordningen; alle de andre Kommuner, som er interesserede i Spørgsmaalet, kan meget godt have Flertal for den modsatte Opfattelse, men det betyder intet, Indenrigsministeren kan, hvis han vil, give Tilladelse til denne Omdeling. Jeg synes egentlig, at dette Ord

„Omdeling“ er et meget betegnende, et meget sigende Ord i denne Forbindelse, idet en saadan Omlægning af Sognegrænser kan foretages af Amtsraadet og Indenrigsministeriet mod interesserede Kommuners Ønske, naar blot een Kommune eller eet Distrikt med egen Kirke har Flertal derfor. Det bliver i Virkeligheden en Omdeling, men en Omdeling, som jeg synes er af den alleruheldigste Form. Jeg ønsker dog i denne Forbindelse at gøre opmærksom paa, hvad enhver, der har læst Forslaget, ogsaa vil vide, at Landsogne har en lille Smule Værn mod en alt for vilkaarlig Omdeling fra disse to Myndigheders Side, idet Amtsraadets Vedtagelse, som er nødvendig, hvor det drejer sig om Landkommuner, skal ske med $\frac{2}{3}$ af Amtsraadets Medlemstal, men for Købstæders og Landdistrikters Vedkommende — altsaa ikke Landkommuner, men Landdistrikter — er Omdelingen helt overladt til Indenrigsministeren, her er det Ministeren, der ifølge det foreliggende Lovforslag er enevældig.

Som jeg i dette høje Ting har gjort opmærksom paa ved første Behandling af Købstadkommunalloven, vil det være i højeste Grad ønskeligt og betimeligt, at Reglerne for Kommunernes Omdeling — for nu at holde sig til dette Ord — ændres, og jeg vil ogsaa haabe, at dette kan lykkes. Det glæder mig i høj Grad, at den ærede Ordfører for Venstre (Edvard Sørensen) ogsaa har haft sin Opmærksomhed henvendt paa disse ret uheldige Forhold. Jeg vil blot tilføje med Henblik herpaa, at Tiden jo ikke er den samme i Dag som i 1867; Loven maa affattes efter Tiden og Tidens Krav, og den maa tage Hensyn til det kommunale Selvstyre i højere Grad nu end for to Slægtled siden. Nu kan der — det skal jeg være den første til at erkende — samfundsmæssigt set være Forhold til Stede, som gør en Omdeling ønskelig. I saa Tilfælde maa der efter min Opfattelse forhandles mellem de interesserede Kommuner, og hvis der er Enighed mellem disse Kommuner, kan Afgørelsen ligge hos Indenrigsministeren eller hos Amtsraadet eller hos begge i Forening, men hvis der er Uenighed mellem disse interesserede Kommuner — og der kan jo være flere end to, der kan godt være tre eller fire, og der kræves kun Flertal i en Kommune, for at Nyordningen kan ske, saaledes har jeg i alt Fald forstaaet § 1 —, maa efter min Opfattelse — det er det samme Grundsyn, jeg har udtalt ogsaa ved Behandlingen af Købstadkommunalloven — Afgørelsen ikke ligge hos de skiftende